

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 25. Decretum, supplexque libellus Universitatis Parisiensis adversus
Academicorum jurium usurpatores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

Sæc. XVII. theses, in quibus adventitias entitatis
 A. C. 1624. rei inhærentes & mutabiles irridebant,
 omnesque formas substantiales, præ-
 ter animam rationalem, rejiciebant.
 Re comperta supremus Parisiensis Se-
 natus, priusquam in Authores senten-
 tiam ferret, theses utpote Aristotelis
 doctrinæ communiter receptæ adver-
 fas Facultatis judicio discutiendas com-
 misit. Hæc igitur singulas suis cen-
 furiis notatas die secunda Septembris
 supremo Senatui obtulit, cuius jussu
 Authores in carceres conjecti, eorum
 theses ipsis præsentibus laceratæ, tres-
 que hi Chimici Provincia Parisiensi
 exulare jussi sunt. Denique indicta
 mortis poena prohibitum, ne ulla do-
 ctrina antiquis & probatis Authoribus
 contraria tradatur, aut sine Facultatis
 assensu propugnetur. Ita nempe Ari-
 stotelis libri naturales modo propitiam
 modo adversam in Galliis fortem ha-
 buere, anno 1210. in Parisensi Con-
 cilio damnati, anno autem 1452. & 1473.
 & sequentibus præscripti.

§. XXV.

*Decretum, supplexque libellus Uni-
 versitatis Parisiensis adversus
 Academicorum jurium
 usurpatores.*

Ante

Ante biennium Patres Societatis ex Sæc. XVII.
 Regis beneficentia Prioratum sancti A.C. 1624.
 Salvatoris annuis quatuor librarum
 millium proventibus pinquem dono ac-
 ceperant, eumque suo Turoniensi Col-
 legio adjunxerant, demum vero ap-
Argentre
 conclus. Fa-
 cult. tom. 2.
 pag. 150.
 probandæ hujus unionis obtentu Re-
 gias obtinuere literas, in quibus arti-
 ficiose quædam irrepserat clausula, vi
 cuius Doctoratus honores conferendi,
 ad Beneficia nominandi, iisdemque,
 quibus aliæ Galliarum Universitates po-
 tiuntur, juribus fruendi facultas conceffa
 credebatur: Hæ literæ, partibus non
 auditis die nona Martii prioris Anni
 ad Tolosanæ Curiæ acta fuere relatæ.
 Re autem comperta Universitas Pari-
 fina a ceteris interpellata pro revo-
 candis hisce literis apud Regem in-
 stare statuit, edito hoc decreto: *Quod
 ab Academia Valentiniana certiores facti
 sumus, Jesuitarum familiam Turnoniam
 vi diplomatis ab Rege clanculum impe-
 trati, Doctoratus, Licentiatus, & Magi-
 sterii nominationem, item literas testimo-
 niorum, Academiarum more Scholasticis
 impertiri: intercessit Tolosana, Valentia-
 na, & Cadurcensis Academia, in Senatu
 Tolosano res agitata ac secundum illas
 judicata, nihilominus in sacro Regis con-
 sistorio hæc cauſa aduersus easdem rur-
 sus urgebatur. Cum ergo Jesitarum ista*

E 4

Con-

Sæc. XVII. Consilia quo spectent, obscurum non sit,
A. C. 1624. cumque illi quanta ope possunt, a Rege
 literas extorqueant, quibus pro sua po-
 testate ac Imperio Rex Universitatum ju-
 ri derogatum postea velit: perleddis Aca-
 demiæ *Valentinianæ* literis, quibus advo-
 cationem, adscriptionemque nostram de-
 poscit, Regio diplomate, Tolosani Sena-
 tus, sacrique Consistorii Decretis: Placuit
 Universitati Studii Parisiensis Academia
 fæderatæ ac Sociæ non deesse: Commune
 periculum communibus impensis depellere:
 Academias omnes, & singulas in Socie-
 tam hujus caussæ vocare: *Justissimo*
 Regi quid Reipublicæ ac literarum inter-
 fit, suppliciter exponere: Parisiensis igitur
 Universitas ceterarum nomine, ut Rex
 infinitæ Scholarum multitudini modum
 tandem aliquem ponat, utque certas do-
 cendi leges impositas velit, conjunctis stu-
 diis ac precibus obsecrare statuit.

Argentre
 l. c.

Postea Parisiensis Universitatis Rector,
 ac Doctores Regi libellum supplicem
 die prima Junii porrexere, cuius sum-
 ma hæc erat: „Hucusque calamo &
 „ore sæpius in Jesuitas declamatum,
 „quibusdam eorum doctrinam, aliis
 „vitam & mores carpentibus. Accu-
 „sabantur de ambitione, avaritia, &
 „tam effreni cupiditate, ut jam statum
 „in statu, & supremum in omnes im-
 „perium ambire videantur. His ta-
 „men

„men querelis minime a suo detereban- Sæc. XVII.
 „tur proposito, sed occasione inde ca- A.C. 1624.
 „ptata, quod ejusmodi scripta mor-
 „daci calamo essent concepta, suis fau-
 „toribus persuadebant, hæc ex Reli-
 „gionis odio, Societatis invidia, non
 „autem veritatis amore sparsa fuisse.
 „Ast horum dictorum veritatem nunc
 „sat comprobatam reddidere suo ausu,
 „quo in Regiæ Majestatis Senatu ad-
 „versus Franciæ Universitates insur-
 „gunt, illasque aut eradicare, aut po-
 „tius ad eorum Collegia transferre se-
 „que ingeniorum & scientiarum, ac
 „démum totius Regni Dominos effi-
 „cere moliuntur: Sperabatur, illos
 „post tot favores & emolumenta, qui-
 „bus ab Universitatibus locupletatî
 „fuerunt, quiete vixuros, hi autem
 „econtra literas Regias pro aucupan-
 „dis Universitatum juribus extorserunt,
 „& de iis adeo insolenter gloriati sunt,
 „ut Tolosana, Valentinenſi, & Cadur-
 „censi Academiis defuper querentibus
 „anno priori Tolosanus Senatus pro-
 „hibere cogeretur, ne Universitatis no-
 „mine usurpato jura Academica sibi ar-
 „rogarent. Huic autem decreto fese
 „opponentes Jesuitæ illud irritum de-
 „clarari, ac Universitatum Syndicos
 „ad Regis Curiam citari obtainuerunt:
 „Percepta horum oppositione omnes

E 5 „Regni

Sæc. XVII. „Regni Universitates & præcipue Pa-
A. C. 1624. „risiensis, ruinæ communis periculum
„dolentes, Regiæ suæ Majestati sup-
„plicant, ut huic malo remedium op-
„ponere dignaretur: Hæc enim novi-
„tas non modo Universitatum exci-
„dium promovet, sed omnium Ordin-
„num quietem & tranquillitatem inter-
„turbat, ipsamque Regiam auctorita-
„tem lædit: non ea dicimus ex ran-
„core; Catholici enim sumus, & ut
„tales honoramus Jesuitas, quatenus
„vero ea, quæ ad ipsos non spectant,
„sibi solis vindicare, seque omnino ne-
„cessarios reddere satagunt, eorum
„consiliis nos opponimus, ac eorum au-
„sibus, quibus indies latius graffan-
„tur, limites poni petimus. Scientiis,
„quæ animos excolunt, & Armis, quæ
„passionum vim domant, regnum tuum
„innititur, hæc Jesuitarum instituto
„cum diffona sciant, illas sibi solis sub-
„jicere tentant, ut obtento in animos
„imperio, & gratitudinis lege, aut
„doctrina imbutis aut ad dignitates
„quascunque promotis imposita, fauto-
„res sibi concilient, haud ignari, quod
„Universitates viros ad dignitates tam
„Ecclesiasticas quam profanas idoneos
„proferant; clave igitur scientiarum
„Jesuitis commissa ipsi quoque clavem
„potentiae in manibus tenebunt: Has
„vero

„vero claves Jesuitis confidere, perni- Sæc. XVII.
„ciosissimum foret, hi enim cum exte- A.C. 1624.
„ris Principibus arctum foveat com-
„mercium, aliunde vero Universitatum
„Regimen eorum Instituto adversatur,
„& quidem I. Quia illæ in Galliis vi-
„tam suam Regiæ auctoritati, prote-
„ctioni, & munificentia debent, Je-
„suitæ vero regiam auctoritatem dun-
„taxat quando & quamdiu eis, eorum-
„que Generali semper alienigenæ pla-
„cet, reverentur. II. Universitates
„Franciæ jura, & Ecclesiæ Gallicanæ
„libertates semper & ubique propugna-
„runt, eas vero Jesuitæ ore & calamo
„semper impugnant. III. Universita-
„tes Episcopis tanquam Cancellariis
„sunt subiectæ, Jesuitæ autem se ab
„Episcoporum jurisdictione etiam post
„Possiacense decretum exemerunt. IV.
„Universitatibus jus competit, ab eis
„promotos, approbatosque ad Bene-
„ficia nominandi, adeo, ut Episcopi
„his beneficia conferre adstringantur,
„si autem Jesuitis hoc jus adscribere-
„tur, hi pro dexteritate sua sibi pro-
„pensos nominarent, ac sensim omnia
„beneficia sui juris facerent. V. Uni-
„versitates ad suum gremium cunctos
„cujuscunque conditionis Viros ido-
„neos recipiunt, Jesuitæ autem, ex-
„clusis aliis, nonnisi suæ familiæ Viros,
„sibi-

Sæc. XVII., sibique adhærentes reciperent: si au-
A.C. 1624., tem Regia sua Majestas Doctores
creandi &c. jus Jesuitis concedit, cur
non item Barnabitis, Patribus Ora-
torii, Doctrinæ Christianæ & Mendi-
cantium Ordinibus, qui concionibus,
Scholis, aliisque obsequiis æque imo
& utilius ac Jesuitæ deserviunt? cur
facta Universitatis oppositione hi soli
ad sua monasteria fuere relegati, e-
dito hanc in rem diplomate anno cir-
citer millesimo ducentesimo quinqua-
gesimo? Nonne hi, hoc jure Jesuitis
semel concessio, idem sibi quoque con-

„tim quia ex instituto suo ab omnibus Sæc. XVII.
„excluduntur dignitatibus. Bullæ au- A.C. 1624.
„tem, per quas redduntur habiles, in
„Galliis non sunt receptæ. VII. Hos
„favores Jesuitæ in nullo Regno obti-
„nuerunt, hinc tam instanter id in Gal-
„liis efflagitant, ut pro more suo ja-
„ctata Gallorum benevolentia etiam in
„aliis Regnis ad pares favores sibi viam
„sternere possent: Ex his Regia sua
„Majestas perspiciat, quod hoc Jesui-
„tarum postulatum eorum Instituto,
„Episcoporum juribus, & Regni bono
„adversetur.,

Rationes vero, quas in sui favo-
„rem allegant, inanes sunt, summam-
„que testantur ambitionem, dicunt
„I. Quod hunc favorem duntaxat pro
„Turnonensi Collegio petant. II. Il-
„lud cum prærogativa Universitatis a
„Turnonio Cardinale fuerit fundatum.
„III. Honores Academicos gratis con-
„ferant, quod nullibi fieri soleat. Ve-
„rum dolose in Provinciæ, in qua tres
„jam sunt Universitates, ignobili loco,
„suam Academiam erigi petunt, ut
„fixo in angulo pede ad celebriores
„urbes non minus hoc favore dignas
„se extendere possent, id eorum in-
„stinctu potentibus aliis Principibus
„Turnonio illustrioribus. Alterum ve-
„ro falsum est, cum Cardinalis dun-
„taxat

Sæc. XVII. „taxat Grammatices, & Philosophiae
A. C. 1624. „scholas fundare intenderit, ut elucet
„ex Julii XIII. & Henrici II. literis in
„quibus nequidem mentio de Jesuitis
„facta est, Carolus autem IX. hujus
„Collegii translationem duntaxat ra-
„tam habuerit, ea lege, ut nullum
„Universitatibus præjudicium infera-
„tur; literæ vero Henrici III. nunquam
„in acta Tolosanæ Curiæ fuerint re-
„latæ: Præterea Senatus Parisiensis
„anno 1584. Jesuitis Scholas ibidem
„aperiendi facultatem dedit, ea lege,
„ut duntaxat *Scholares* Collegii Tur-
„noniani, non autem Doctores, Pro-
„motores &c. essent, sicut & sub Hen-
„rico IV. nonnisi *Regentes* & *Scholares*
„appellati sunt: Nec etiam Cardinalis
„ex se Universitatem fundandi aucto-
„ritatem habuit, cum ejusmodi jus
„proprium sit Regibus & Principibus.
„Ceterum Jesuitæ hosce honores se
„gratis concessuros jactitant, postquam
„immenos thesauros jamjam sibi ven-
„dicarunt, aliunde vero vi sui instituti
„bonum temporale suæ Societatis pro-
„movere obstricti, quod sinistra manu
„recusant, dextera copiosius aucupari
„norunt, pauperesque studiosos, qui
„bus forte gratificantur, ad domestica-
„sua applicant obsequia, hujus autem
„gratis obtentu Orbem & Ecclesiam ad
„Sacer-

„Sacerdotalis Ordinis, & literarum Sæc. XVII.
„contemptum ejusmodi replent homi- A. C. 1624.
„nibus, qui nil aliud, quam elemo-
„synas latino sermone petere callent.
„Si ergo Vestra Majestas Universitates
„suas sartas servare velit, Jesuitis con-
„cedere nequit, id quod tot artificiis,
„importunitate & violentia petunt, &
„deinceps petere non desistent, donec
„omnes Universitates, aliunde rediti-
„bus exhaustas everterint, ac Proce-
„rum patrocinio suffulti ad sua Colle-
„gia transtulerint., Hæ rationes Lu-
dovico Regi tam æquæ videbantur, ut
die vigesima septima Septembris habitu
Sanctiori Senatu Jesuitis jurium Aca-
demicorum usurpationem inhiberet,
& Tolosanus Senatus eosdem ab actio-
nis jure excluderet.

§. XXVI.

*Petrus de Arcis quasdam propositio-
nes revocare jussus.*

Die vigesima secunda Novembris Pe-
trus de Arcis Carmelitarum Præ-
sentatus coram sacra Facultate Theo-
logica comparuit, ut de nonnullis pro-
positionibus sinistre intellectis rationem
redderet, prius tamen Prior & Regen-
tes Carmelitani palam profitebantur,
se ad summum Pontificem provocatu-
ros,

*Argentre
l. c.*